

Trumpa už nikdo nezastaví

- editor007 | 25. ledna 2024

USA: Republikánské primárky ve státě New Hampshire potvrdily dominanci Donalda Trumpa a zbavily šanci jeho zbývající vyzývatelku Nikki Haleyovou, i když ona sama si to nechce přiznat.

Stačila dvě kola republikánských primárek, minulý týden volební shromáždění (*caucus*) ve státě Iowa a nyní otevřené hlasování (i stranicky neregistrovaných voličů) ve státě New Hampshire, aby bývalý prezident Donald Trump dostal dvakrát tolik delegátů na červencovou volební konferenci v Milwaukee jako jeho vyzývatelka Nikki Haleyová. Trump teď získal 12 delegátů a má jich i s výsledky z Iowy 31, zatímco Haleyová o polovinu méně. Ostatní významní uchazeči jako DeSantis nebo Christie už odpadli.

Teď to nejspíš zabalí i tato bývalá zástupkyně Spojených států u OSN. Těžko čekat něco jiného. Ona si sice libuje, že snížila Trumpův náskok ve srovnání s drsnou porážkou ve státě Iowa skoro na deset procentních bodů, ale tahle „krásná čtyři mínus“ málokoho přesvědčí, aby sypal další peníze. Pokud by totiž chtěla prezidentskou nominaci vyhrát, musela by teď nikoliv stahovat náskok, ale Trumpa výrazně porážet. To se nestalo, a ani nestane, protože pro příští primárky ve státě Jižní Karolina má Trump náskok přes 30 bodů.

Logika volebního boje je neúprosná. Teď je na tom Trump dobře, ale další státy mu jsou většinou ještě více nakloněny, takže v pozdějších kolech má na tom být ještě mnohem líp. Stačí se podívat na preference republikánských voličů v celých USA, kde Trump vede s 66 procenty. Pak už je vlastně jedno, kolik má ten druhý. Platím to, dokonce i když Trump někde uklouzne, protože tím druhým je Haleyová s pouhými 11,5 procenta. A poslední průzkumy po Iowě už přinesly poměry 71:9 nebo 73:14, takže Trump si stojí mezi Republikány v USA skoro jako Kim v Severní Koreji.

<https://www.realclearpolling.com/polls/president/republican-primary/2024/national>

Detailně to lze pozorovat na portálu 538 (podle počtu poslanců ve sněmovně). Najdeme tam plán volebních proroků, který vychází z předpokládaného vývoje celé série primárek, tedy v celých USA. Trump by podle tohoto plánu směřoval k vítězství, i kdyby teď měl jen 20 delegátů. Zato Haleyová by jich musela mít po New Hampshire 48, aby si udělala náskok, který ji udrží ve hře. Místo toho má i s 9 delegáty z minulého týdne dohromady jen 16 delegátů. Teď už může čekat jen na přílet asteroidu, který trefí Trumpa přímo o hlavy.

Převažují proto komentáře, že pokud Haleyová nevyhrála v New Hampshire, kam ke všemu soustředila maximum volebních fondů i osobního nasazení v mítincích prakticky ve všech okrscích, pak už nevyhraje nikde. A že republikánské primárky prakticky skončily...

<https://abcnews.go.com/538/trump-haley-new-hampshire-analysis/story>

Kdo čekal, jak to vypadá u Demokratů, kde by měl jednoznačně vést prezident Joe Biden, bude zmaten. Nedožví se nic. Demokraté v tomto termínu New Hampshire prostě vypustili. Ve volebním kalendáři jej najdete, vždyť tam volby delegátů na stranické národní konference, kde se vyberou kandidáti na prezidenta Spojených států, vždycky začínaly. Dokonce to mají v New Hampshire uzákoněno, že celý volební cyklus začíná u nich. V kalendáři je to napsáno, ale platí to jen trochu.

<https://www.270towin.com/2024-presidential-election-calendar/>

Republikáni se minule zalekli příliš liberální orientace tamějších voličů, a protože potřebují nějakou startovní pecku, dali přednost o týden dříve státu Iowa. Ani Demokraté se necítí v New Hampshire dostatečně silní, a tak tam oficiální primárky odpískali. Národní výbor Demokratické strany dospěl k rozumnému rozhodnutí, že nemá cenu organizovat volby, které nemůžeme vyhrát. Demokrati jsme, to jo, ale volby platí jen když vyhrájeme my.

Nějaké hlasování demokratických voličů v New Hampshire proběhlo, ale Joe Biden nebyl na seznamu. Uvedený seznam byl navíc zkrácen na deset míst, a tak si v této „soutěži krásy“ pár politiků z druhé lajny vylepšovalo skóre popularity bez šancí na účast na volební konferenci. Nerozhodnost Národního výboru Demokratické strany je pochopitelná, jsou ze svého staříckého kandidáta zoufalí. Moc si však nepomohou, spíše naopak. Dali tím Republikánům jedinečnou příležitost, jak na sebe strhnout pozornost hned na začátku volebního boje. Donald Trump získal to, čemu se ve fyzice říká hybnost (*moment*), čili energii, která dokáže strhnout i spoustu nerozhodnutých voličů.

Nejcennějším výsledkem primárek v New Hampshire však není výhra Trumpa nebo neporážka Bidena, ale praktické vyřazení Haleyové ze hry. Před děsivou představou, že by se stala prezidentkou, varoval Ross Douthat v názorové rubrice na stránkách New York Times:

„Až se budou psát dějiny amerického úpadku 21. století, zásadní kapitolou nebude Trump, ale jeden z jeho předchůdců, George W. Bush: lepší člověk než Trump, schopný politik, který má na svém kontě řadu rozumných politik, ale také architekt arogantní zahraniční politiky, jejíž katastrofální dopady se stále šíří zemí i světem.

Válka v Iráku a pomalejší a delší selhání v Afghánistánu nepřinesly jen začátek rozpadu Pax Americana. Zdiskreditovaly také americký establishment doma, rozvrátily pravý střed a podkopaly levý střed, rozpustily důvěru v politiky, státní úřady a dokonce i v samotnou armádu, a to tu jsou také sociální dopady války, které přetrvávají v epidemii opiátů a krizi duševního zdraví.

Haleyová není zrovna Republikánkou Bushova typu. Spíše sdílí náladu, která se v republikánském establishmentu objevila po pádu bushismu. Ten přičítal neúspěchy tohoto prezidentství spíše nadměrným výdajům než Iráku a představoval si republikánskou budoucnost definovanou fiskální přísností, umírněností v sociálních otázkách a plným spektrem jestřábího chování v zahraniční politice.“

AUTOR: Zbyněk Fiala

[ZDROJ](#)